
Warsaw Enterprise Institute opublikowało raport pn. „(Nie) oczywiste przyczyny rosnących kosztów życia w Polsce”, którego celem jest analiza wpływu wybranych aspektów polityki gospodarczej na koszty życia w naszym kraju. Raport wskazuje, że jedną z istotnych przyczyn silnego wzrostu inflacji i kosztów życia w Polsce, a także na świecie obserwowanych od końca 2020 roku, jest nadmiernie ekspansywna polityka fiskalna.

W publikacji między innymi czytamy, że w latach 2019–2020 wszyscy emeryci w Polsce otrzymali 13. emeryturę. Jednorazowy koszt takiego świadczenia wyniósł ok. 11–12 mld zł. W 2021 roku rządzący okazali się jeszcze bardziej hojni i wypłacili 13. i 14. emeryturę, które kosztowały ponad 23 mld zł. Również w 2022 roku rząd zwiększył dochody gospodarstw domowych emerytów, ponownie wypłacając im dwa dodatkowe świadczenia. Ich koszt wyniósł ponad 25 mld zł, czyli 0,8 proc. PKB. Rząd zapowiedział, że takie same środki wypłaci także w 2023 roku, kiedy planowane są wybory parlamentarne. Z pewnością dodatkowe świadczenia zwiększyły dochody do dyspozycji gospodarstw domowych emerytów, ale jednocześnie zwiększyły deficyt i dług publiczny, a tym samym podbiły także inflację.

Jak wskazuje raport drugim analizowanym wydatkiem, który w bezpośredni sposób zwiększa deficyt i dług finansów publicznych, jest powszechne świadczenie dla rodzin z dziećmi 500+. Roczny koszt jego wypłaty to 41 mld zł, czyli 1,3 proc. PKB w warunkach 2022 roku. Istnieje wiele opracowań ilościowych, które analizują wpływ tego świadczenia na dzietność, czyli główny deklarowany cel tego świadczenia oraz na rynek pracy w Polsce (np. Magda i in., 2019). Z perspektyw czasu nie ma dowodów na to, aby świadczenie 500+ przyczyniło się do wzrostu dzietności, choć miało ono istotny wpływ na redukcję ubóstwa w rodzinach z dziećmi. Warto przy tym jednak podkreślić, że skala spadku ubóstwa jest mniejsza, niż można było oczekiwać na podstawie badań symulacyjnych (Brzeziński, Najsztub, 2017). Co więcej, wyniki cytowanego badania wskazują, że całkowite zniesienie skrajnego ubóstwa dzieci w Polsce można byłoby osiągnąć, wydając zaledwie 12 proc. obecnie wydawanej kwoty. Zatem blisko 90 proc. wydatków na świadczenie 500+ można uznać za czystą redystrybucję dochodów bez efektywnie określonego celu.

Autorzy publikacji podkreślają również, że bazując na wynikach przedstawionych wcześniej opracowań ilościowych, można szacować, że wypłata dwóch dodatkowych emerytur, zwiększając deficyt finansów publicznych, podbiła inflację w latach 2022–2023 o ok. 0,7 pkt proc. Z kolei wypłata „nieefektywnej” części świadczenia 500+ (36 mld zł, czyli 88 proc. z 41 mld zł) zwiększyła inflację o dodatkowe 1,1 pkt proc. Bezpośredni efekt inflacyjny tylko tych dwóch rodzajów wydatków publicznych wynosi zatem 1,8 pkt proc. Szacunek ten powinien być dodatkowo powiększony o wpływ obserwowanej nierównowagi finansów publicznych, m.in. z powodu rozdętych wydatków, na osłabienie złotego względem walut obcych. W tym miejscu trzeba wyraźnie podkreślić, że zwiększone wydatki i niska wiarygodność polityki fiskalnej w Polsce nie są wyłącznymi czynnikami, który przyczyniły się do deprecjacji złotego od pandemii COVID-19. Należą do nich z pewnością m.in. konflikt prawny polskiego rządu z Komisją Europejską dotyczący wymiaru sprawiedliwości czy blokada wypłaty środków z Krajowego Programu Odbudowy. Choć oddzielenie wpływu czynników czysto politycznych i nierównowagi fiskalnej na kurs złotego nie jest możliwe, to ostrożnie można przyjąć, że z ok. 10 proc. deprecjacji złotego w ostatnich 2 latach, około połowa wynika wyłącznie z nadmiernie ekspansywnej polityki fiskalnej. Biorąc pod uwagę szacunki NBP dotyczące oddziaływania deprecjacji złotego na inflację, można szacować, że pośredni wpływ ekspansji fiskalnej na inflację poprzez kanał kursu walutowego to dodatkowe ok. 0,4 pkt proc. wyższego tempa wzrostu cen. Łączny efekt nadmiernych wydatków publicznych z tytułu niskiej wiarygodności polityki fiskalnej i związanej z tym deprecjacji złotego można zatem szacować na 2,2 pkt

Raport „(Nie) oczywiste przyczyny rosnących kosztów życia w Polsce” - sprawdź jakie czynniki mogą mieć wpływ na

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 26, styczeń 2023 14:31

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 859

proc. inflacji.

Pełna treść raportu dostępna jest na stronie [\[RAPORT\] \(Nie\)oczywiste przyczyny rosnących kosztów życia w Polsce - Warsaw Enterprise Institute \(wei.org.pl\)](#)

Źródło: IP